

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

**UNITATEA CENTRALĂ DE ARMONIZARE PENTRU
AUDITUL PUBLIC INTERN**

INDRUMAR

privind

**AVIZAREA NORMELOR METODOLOGICE SPECIFICE
EXERCITĂRII ACTIVITĂȚII DE AUDIT PUBLIC INTERN**

Revizia I

Elaborat:

UNITATEA CENTRALĂ DE ARMONIZARE PENTRU AUDITUL PUBLIC INTERN

BIROUL PENTRU STRATEGIE ȘI METODOLOGIE GENERALĂ

2016

Cuprins

	Denumirea	Pag.
1	INTRODUCERE	3
1.1.	Cadrul general	3
1.2.	Scop	4
1.3.	Documente de referință	4
1.4.	Termeni utilizați	4
1.5.	Responsabilitatea avizării normelor	5
2	STRUCTURA CADRU A NORMELOR METODOLOGICE SPECIFICE ELABORATE DE COMPARTIMENTELE DE AUDIT INTERN DIN CADRUL ENTITĂȚILOR PUBLICE	5
3.	EXAMINAREA INFORMAȚIILOR CONȚINUTE DE PROIECTELE DE	
3.1.	NORME	
	Examinarea informațiilor privind organizarea și funcționarea entității publice	7
3.2.	Examinarea modului de prezentare a proiectelor de norme	8
3.3.	Examinarea informațiilor prezentate la Secțiunea <i>Aplicarea normelor metodologice specifice exercitării activității de audit public intern în cadrul entității</i>	8
3.3.1.	Examinarea informațiilor prezentate la Secțiunea <i>Organizarea auditului intern la nivelul entității publice/structurii asociative</i>	9
3.3.2.	Examinarea informațiilor prezentate la Secțiunea <i>Norme aplicabile compartimentului de audit public intern</i>	10
3.4.	Examinarea informațiilor prezentate la Secțiunea <i>Metodologia de desfășurare a misiunilor de audit public intern</i>	11
3.5.	Examinarea informațiilor prezentate la Secțiunea Glosar	12
3.6.	Examinarea modelelor de documente prezentate la Secțiunea <i>Modele de documente specifice prezentate în cadrul proiectului de norme</i>	12
3.7.	Formularea propunerilor de modificare și completare la proiectul de norme	13
3.8.	Concilierea punctelor de vedere divergente	13
4.	ACORDAREA AVIZULUI	14
5.	ACUALIZAREA NORMELOR METODOLOGICE SPECIFICE EXERCITĂRII ACTIVITĂȚII DE AUDIT PUBLIC INTERN	14
6.	ARHIVAREA DOCUMENTAȚIEI	15
Anexa 1	Referat de propunere a avizării normelor	16
Anexa 2	Adresă privind propunerile de modificare/completare la proiectul de norme metodologice specifice	17
Anexa 3	Minuta ședinței de conciliere	18
Anexa 4	Aviz	19

1. INTRODUCERE

Îndrumarul „*Avizarea normelor metodologice specifice exercitării activității de audit public intern*” definește regulile ce trebuie aplicate în procesul de avizare a normelor metodologice specifice elaborate de entitățile publice.

Documentul are un caracter orientativ și poate fi utilizat de auditorii interni din cadrul entităților publice care au responsabilități cu privire la avizarea normelor metodologice specifice exercitării activității de audit public intern.

1.1. Cadrul general

Auditul public intern reprezintă o activitate funcțional independentă și obiectivă, de asigurare și consiliere, concepută să adauge valoare și să îmbunătățească activitățile entității publice; ajută entitatea publică să își îndeplinească obiectivele, printr-o abordare sistematică și metodică, evaluează și îmbunătățește eficiența și eficacitatea managementului riscului, controlului și proceselor de guvernare.

Prin proces de avizare se înțelege examinarea *Proiectelor de norme metodologice specifice exercitării activității de audit public intern* elaborate de entitățile publice/structurile asociative, norme care derogă de la norma generală prin conținutul adaptat specificului fiecărei entități publice în cadrul căreia este organizată și funcționează structura de audit intern ce a elaborat respectivele proiecte de norme și urmărirea ca informațiile prezentate să corespundă cadrului de reglementare în vigoare în domeniu.

În procesul de avizare se va urmări dacă informațiile prezentate în proiectele de norme metodologice specifice supuse avizării sunt în concordanță cu:

- ✓ *Normele generale privind exercitarea activității de audit public intern*, aprobate prin HG nr. 1086/2013;
- ✓ *Normele privind sistemul de cooperare pentru asigurarea funcției de audit public intern*, aprobate prin HG nr. 1183/2012;
- ✓ *Normele privind coordonarea și desfășurarea proceselor de atestare națională și de pregătire profesională continuă a auditorilor interni din sectorul public și a persoanelor fizice*, aprobate prin HG nr. 1259/2012;
- ✓ *Normele privind constituirea comitetelor de audit intern*, aprobate prin HG nr. 554/2014.

Competența de elaborare a *Normelor metodologice specifice exercitării activității de audit public intern* revine fiecărei structuri de audit public intern organizat la nivelul entităților publice/structurilor asociative, în conformitate cu prevederile art. 13 lit. a) din *Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată, cu modificările ulterioare*. Excepție fac următoarele:

- ✓ instituțiile publice mici, care nu sunt subordonate altor entități publice. Activitatea de audit public intern se desfășoară la nivelul acestora în conformitate cu *Normele metodologice specifice privind exercitarea activității de audit public intern* elaborate de Ministerul Finanțelor Publice;
- ✓ entitățile publice centrale, care derulează un buget anual de până la 5 mil. lei și nu au constituit structură de audit public intern. Activitatea de audit public intern se desfășoară la nivelul acestora în conformitate cu *Normele metodologice specifice privind exercitarea activității de audit intern* elaborate de Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern;

- ✓ entitățile publice aflate în **subordinea/coordonarea/sub autoritatea altor entități publice** și la care acestea au decis organizarea structurii de audit public intern **fără obligația elaborării** de norme metodologice specifice exercitării activității de audit intern. Activitatea de audit public intern se desfășoară la aceste entități în conformitate cu *Normele metodologice specifice privind exercitarea activității de audit intern* elaborate de entitatea publică ierarhic superioară;
- ✓ entitățile publice aflate în subordonarea/în coordonarea /sub autoritatea altor entități publice la care acestea au decis neînființarea unei structuri de audit public intern. Activitatea de audit public intern se desfășoară la nivelul acestor entități de către entitățile publice ierarhic superioare, în conformitate cu *Normele metodologice specifice privind exercitarea activității de audit intern* elaborate la nivelul acestora.

**1.2.
Scop**

Îndrumarul descrie regulile ce trebuie aplicate în procesul de avizare a *Normelor metodologice specifice privind exercitarea activității de audit public intern*, elaborate de către structurile de audit intern din cadrul entităților publice/structurile asociative.

Îndrumarul poate fi luat în considerare de către auditorii interni din cadrul entităților publice care au competențe și responsabilități în procesul de avizare a *Normelor metodologice specifice privind exercitarea activității de audit public intern*, elaborate de către structurile de audit intern organizate la nivelul entităților publice aflate în subordine/în coordonare/sub autoritate.

Documentul oferă o orientare în ceea ce privește organizarea și desfășurarea procesului de avizare a proiectelor de norme.

**1.3.
Documen
te de
referință**

Legea nr. 672/2002 privind auditului public intern, republicată, *cu modificările ulterioare*;

Normele generale privind exercitarea activității de audit public intern, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1086/2013;

Normele privind sistemul de cooperare pentru asigurarea funcției de audit public intern, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1183/2012;

Normele privind coordonarea și desfășurarea proceselor de atestare națională și de pregătire profesională continuă a auditorilor interni din sectorul public și a persoanelor fizice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1259/2012;

Normele privind înființarea comitetelor de audit intern, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 554/2014;

Codul privind conduita etică a auditorului intern.

**1.4.
Termeni
utilizați**

Avizare norme – procesul prin care se analizează și se urmărește dacă informațiile conținute de *Normele metodologice specifice exercitării activității de audit public intern*, supuse avizării, respectă cerințele cadrului normativ în vigoare în domeniu.

Compartiment avizator – structura de audit public intern cu atribuții și responsabilități în analiza și avizarea proiectelor de norme metodologice specifice exercitării activității de audit public intern.

Elaborare norme – activitatea care are ca scop elaborarea unui set de reguli care să conducă la standardizarea activității de audit la nivelul entității publice, să contribuie la

abordarea unitară a activității de audit intern și la orientarea auditorilor interni în desfășurarea propriei activități;

Entitate solicitantă – entitatea publică/structura asociativă în cadrul căreia este organizată și funcționează structura de audit intern care elaborează și solicită obținerea avizării normelor metodologice specifice exercitării activității de audit intern;

1.5. Responsabilitatea avizării normelor

Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern are competența de avizare a normelor metodologice specifice exercitării activității de audit public intern elaborate de entitățile publice la care conducătorul exercită funcția de ordonator principal de credite, precum și pentru entitățile publice locale/structurile asociative organizatoare care își asigură funcția de audit intern prin sistemul de cooperare.

Compartimentele de audit public intern organizate la nivelul entităților publice ierarhic superioare avizează normele metodologice specifice exercitării activității de audit public intern elaborate de structurile de audit public intern constituite la nivelul entităților aflate în subordine/coordonare/sub autoritate.

2. STRUCTURA CADRU A NORMELOR METODOLOGICE SPECIFICE ELABORATE DE COMPARTIMENTELE DE AUDIT INTERN DIN CADRUL ENTITĂȚILOR PUBLICE

Proiectele de norme metodologice specifice exercitării activității de audit public intern sunt structurate după cum urmează:

A. Partea I: Aplicarea Normelor metodologice specifice exercitării activității de audit public intern la nivelul entităților publice/structurii asociative.

Secțiunea se organizează și structurează după cum urmează:

1.1. Organizarea activității de audit public intern, unde se vor descrie următoarele:

Informații cu caracter general cu privire la entitatea publică	Informații privind misiunea, rolul, organizarea și funcționarea entității publice, cadrul de reglementare, entitățile aflate în subordine/coordonare/sub autoritate.
Organizarea și funcționarea activității de audit intern la nivelul entității publice	Informații cu privire la structurile implicate în asigurarea activității de audit public intern (compartimentul de audit public intern, comitetul de audit, secretariatul tehnic etc., după caz). Informații cu privire la modul de organizare și funcționare a activității de audit public intern, nivelul de subordonare, misiunea și obiectivele compartimentului de audit public intern, serviciile furnizate de auditul public intern, tipurile de audit exercitate, sfera de cuprindere a auditului public intern. Informații cu privire la elementele ce sunt avute în vedere la dimensionarea compartimentului de audit public intern și modul de organizare și exercitare a activității de audit public intern în cadrul entităților publice aflate în subordine/coordonare/sub autoritate.
Atribuțiile compartimentului de audit public	Informații cu privire la atribuțiile de care este responsabil compartimentul de audit intern, precum și celelalte structuri implicate în asigurarea activității de audit public intern.

intern	
Normele aplicabile compartimentului de audit public intern	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informații referitoare la aplicarea și respectarea Codului privind conduita etică a auditorului intern. ▪ Informații referitoare la obligația elaborării <i>Normelor metodologice specifice exercitării activității de audit public intern</i> la nivelul entității publice. ▪ Informații referitoare la: misiunea, competența și responsabilitățile compartimentului de audit public intern și a auditorilor interni; independența și obiectivitatea; numirea/destituirea șefului structurii de audit public intern, respectiv numirea/revocarea auditorilor interni; competența și conștiința profesională; pregătirea profesională a auditorilor interni; evaluarea activității de audit public intern, îmbunătățirea calității activității de audit public intern.
Norme de funcționare a auditului public intern	Informații referitoare la: planificarea activității de audit public intern, gestiunea resurselor umane, obiectivele activității de audit public intern, planificarea și realizarea misiunii de audit public intern, raportarea rezultatelor misiunii de audit public intern.

Notă:

Prezentarea informațiilor se face în concordanță cu:

- *Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată, cu modificările ulterioare;*
- *Normele generale privind exercitarea activității de audit public intern*, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1086/2013;
- *Normele privind sistemul de cooperare pentru asigurarea funcției de audit public intern*, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1183/2012;
- *Normele privind coordonarea și desfășurarea proceselor de atestare națională și de pregătire profesională continuă a auditorilor interni din sectorul public și a persoanelor fizice*, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1259/2012;
- *Normele privind constituirea comitetelor de audit intern*, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 554/2014.

B. Partea a II-a: Metodologia de desfășurare a misiunilor de audit public intern

În cadrul acestei secțiuni proiectele de norme sunt structurate după cum urmează:

- a) misiuni de asigurare;
- b) misiuni de consiliere;
- c) misiuni de evaluare.

Misiunile de asigurare se prezintă în conformitate cu tipurile de audit intern reglementate, respectiv:

- a) misiuni de audit public intern de regularitate/conformitate;
- b) misiuni de audit public intern de performanță;
- c) misiuni de audit public intern de sistem.

Metodologia de desfășurare a misiunilor de audit intern se va prezenta distinct pentru fiecare tip de misiune de audit și va cuprinde informații cu privire la:

Pregătirea misiunii	Informații referitoare la procedurile/activitățile/documentele elaborate
---------------------	--

de audit public intern	specifice acestei etape, precum și la responsabilitățile auditorilor interni, supervisorului, șefului structurii de audit public intern și altor persoane implicate.
Intervenția la fața locului	Informații referitoare la procedurile/activitățile/documentele elaborate specifice acestei etape, precum și la responsabilitățile auditorilor interni, supervisorului, șefului structurii de audit public intern și altor persoane implicate.
Raportarea rezultatelor	Informații referitoare la procedurile/activitățile/documentele elaborate specifice acestei etape, precum și la responsabilitățile auditorilor interni, supervisorului, șefului structurii de audit public intern și altor persoane implicate.
Urmărirea recomandărilor	Informații referitoare la modul de comunicare și monitorizare a implementării recomandărilor, respectiv a responsabilităților auditorilor interni, șefului structurii de audit public intern și structurii auditate în acest proces.

C. Partea a–III-a: *Glosar*

În cadrul acestei secțiuni se vor defini termenii utilizați în cuprinsul normelor.

D. Partea a–IV-a: *Documente specifice desfășurării activității și misiunilor de audit intern*

În cadrul acestei secțiuni sunt prezentate modelele de documente specifice pe care structura de audit intern le utilizează în desfășurarea activității de audit intern.

Modelele de documente respectă cel puțin cerințele definite de *Normele generale privind exercitarea activității de audit public intern*, aprobate prin H.G. nr. 1086/2013.

Structurile de audit public intern prin normele metodologice specifice pot adăuga și alte modele de documente în funcție de specificul propriu al activității.

3. EXAMINAREA INFORMAȚIILOR CONTINUTE DE PROIECTELE DE NORME

3.1. Examinarea informațiilor privind organizarea și funcționarea entității publice

Auditorii interni responsabili de avizarea proiectelor de norme colectează informații cu privire la:

- cadrul normativ privind organizarea și funcționarea entității publice solicitante a avizării normelor (inclusiv pentru entitățile aflate din subordine/coordonare/sub autoritate);
- misiunea, scopul și rolul entității publice solicitantă a avizării normelor;
- poziția structurii de audit public intern în organigrama entității publice (inclusiv pentru entitățile aflate din subordine/coordonare/sub autoritate).

În situația în care normele primite spre avizare sunt elaborate de structurile de audit intern organizate la nivelul entităților publice locale/structurilor asociative organizatoare care asigură funcția de audit intern prin sistemul de cooperare se analizează și *Acordul de cooperare* care stă la baza constituirii și funcționării parteneriatului.

În situația în care normele primite spre avizare sunt elaborate de structurile de audit intern

organizate la nivelul entităților publice centrale la care conducătorul exercită funcția de ordonator principal de credite se urmărește dacă aceste entități derulează anual un buget mai mare de 2 mld. lei și dacă au responsabilitatea înființării de comitete de audit intern.

3.2. Examinarea modului de prezentare a proiectelor de norme

Auditorii interni responsabili cu avizarea proiectelor de norme urmăresc dacă acestea sunt:

- transmise în vederea avizării cu acordul conducerii entității publice/structurii asociative;
- semnate pe fiecare pagină de auditorii interni care le-au elaborat;
- numerotate în mod corespunzător și se permite individualizarea în mod ușor a fiecărui paragraf;
- structurate pe secțiunile:
  - ✓ Partea I Aplicarea normelor metodologice specifice privind exercitarea activității de audit public intern în cadrul entității publice;
  - ✓ Partea a II-a Metodologia de desfășurare a misiunilor de audit public intern;
  - ✓ Partea a III-a Glosar;
  - ✓ Partea a IV-a Documente specifice desfășurării activității și misiunilor de audit public intern

3.3. Examinarea informațiilor prezentate la Secțiunea „*Aplicarea normelor metodologice specifice exercitării activității de audit public intern în cadrul entității*”

Auditorii interni responsabili cu avizarea proiectelor de norme urmăresc ca Secțiunea „*Aplicarea normelor metodologice specifice exercitării activității de audit public intern în cadrul entității*” să fie structurată astfel:

- Organizarea auditului intern la nivelul entității publice/structurii asociative;
- Normele aplicabile compartimentului de audit public intern.

La subsecțiunea *Organizarea auditului intern la nivelul entității publice/structurii asociative* se urmărește dacă informațiile sunt organizate după cum urmează:

- ✓ cadrul general privind organizarea și funcționarea entității publice/structurii asociative;
- ✓ structurile implicate în asigurarea activității de audit intern în cadrul entității publice
- ✓ organizarea și funcționarea activității de audit public intern, inclusiv la nivelul entităților aflate în subordine/coordonare/sub autoritate, dacă este cazul;
- ✓ atribuțiile structurii de audit public intern.

La subsecțiunea *Normele aplicabile compartimentului de audit intern* se urmărește dacă informațiile sunt organizate după cum urmează:

- ✓ principiile de etică respectate în desfășurarea activității de audit intern, potrivit *Codului privind conduita etică a auditorului intern*;

- ✓ regulile și responsabilitatea elaborării normelor metodologice specifice exercitării activității de audit public intern, inclusiv pentru entităților aflate în subordonare/coordonare/sub autoritate, după caz;
- ✓ Normele de calificare a auditului public intern;
- ✓ Normele de funcționare a auditului public intern.

3.3.1. Examinarea informațiilor prezentate la secțiunea „Organizarea auditului intern la nivelul entității publice/structurii asociative”

- Auditorii interni responsabili cu avizarea proiectelor de norme urmăresc dacă prin proiectul de norme se descrie, la modul general, entitatea publică/structura asociativă, entitățile aflate în subordonarea/ coordonarea/sub autoritatea acesteia.

Notă:

1. La proiectele de norme ale entităților publice locale/structurile asociative care asigură activitatea de audit intern în sistem de cooperare se urmărește și dacă acestea descriu:

- ✓ modul de realizare al asocierii;
  - ✓ entitățile publice partenere, inclusiv cele aflate în subordine/coordonare/sub autoritate;
  - ✓ criteriile care au stat la baza asocierii;
  - ✓ modalitatea de asigurare a funcției de audit intern;
  - ✓ rolul, statutul și responsabilitatea entității publice locale/structurii asociative organizatoare;
  - ✓ responsabilitățile Consiliilor locale;
  - ✓ *Acordul de cooperare*, respectiv obiectul acordului de cooperare, drepturile și obligațiile părților în organizarea și exercitarea funcției de audit intern; drepturile și obligațiile financiare ale părților; asigurarea confidențialității; durata și încetarea *Acordului de cooperare*; comunicarea *Acordului de cooperare*.
- Referitor la organizarea auditului intern în cadrul entității publice/structurii asociative se verifică dacă prin proiectul de norme se descrie:
    - ✓ modul de asigurare, organizare și funcționare a activității de audit intern în cadrul entității publice/structurii asociative, inclusiv la nivelul entităților aflate în subordonare/coordonare/sub autoritate, după caz;
    - ✓ nivelul de subordonare, misiunea și obiectivele structurii de audit public intern, serviciile de audit furnizate, tipurile de audit exercitate și sfera de cuprindere a auditului intern;
    - ✓ forma de organizare a structurii de audit public intern și elementele pe baza cărora se dimensionează, inclusiv pentru entitățile aflate în subordine/coordonare/sub autoritate;
    - ✓ responsabilitatea conducătorului entității publice de a asigura cadrul organizatoric și funcțional desfășurării activității de audit public intern;
    - ✓ modalitatea de asigurare și exercitare a funcției de conducere la nivelul structurii de audit public intern;
    - ✓ responsabilitatea șefului structurii de audit public intern în asigurarea resurselor necesare îndeplinirii planului de audit intern.
  - Referitor la atribuțiile structurii de audit public intern se urmărește dacă prin proiectul de

norme se descrie clar atribuțiile aflate în responsabilitatea și care sunt exercitate la nivelul structurii de audit public intern, precum și aria de competență necesară realizării acestora.

Examinarea informațiilor prezentate în cadrul secțiunii *Organizarea auditului intern la nivelul entității publice/structurii asociative* se face în corespondență cu *Normele generale privind exercitarea activității de audit public intern*, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1086/2013, *Normele privind sistemul de cooperare pentru asigurarea funcției de audit public intern*, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1183/2012, *Normele privind coordonarea și desfășurarea proceselor de atestare națională și de pregătire profesională continuă a auditorilor interni din sectorul public și a persoanelor fizice*, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1259/2012 și *Normele privind înființarea comitetelor de audit intern*, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 554/2014.

Analiza informațiilor în corespondență cu *Normele privind sistemul de cooperare pentru asigurarea funcției de audit public intern*, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1183/2012 se realizează pentru proiectele de norme elaborate de entitățile publice locale/structurile asociative organizatoare care asigură funcția de audit intern prin sistemul de cooperare.

Analiza informațiilor în corespondență cu *Normele privind înființarea comitetelor de audit intern*, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 554/2014 se realizează pentru proiectele de norme elaborate de entitățile publice centrale care au obligația înființării de comitete de audit intern.

3.3.2. Examinarea informațiilor prezentate la secțiunea „Norme aplicabile compartimentului de audit public intern”

- Auditorii interni responsabili cu avizarea proiectelor de norme urmăresc dacă normele descriu principiile de etică și obligația aplicării și respectării *Codului privind conduita etică a auditorului intern*.

- Auditorii interni responsabili cu avizarea proiectelor de norme urmăresc dacă normele menționează cadrul de reglementare în bază cărora sunt elaborate și dacă entitățile aflate în subordine/în coordonare/sub autoritate au responsabilitatea elaborării de norme sau aplică normele elaborate la nivelul organului ierarhic superior.

- Referitor la *Normele de calificare a auditului public intern*, se urmărește dacă proiectul de norme prezintă informații cu privire la:

- ✓ misiunea, competențele și responsabilitățile structurii de audit intern;
- ✓ asigurarea independenței structurii de audit intern și a auditorilor interni, precum și a obiectivității;
- ✓ numirea/destituirea șefului structurii de audit public intern;
- ✓ numirea/revocarea auditorilor interni;
- ✓ competența și conștiința profesională a auditorilor interni;
- ✓ asigurarea pregătirii profesionale continue a auditorilor interni;
- ✓ evaluarea calității activității de audit public intern;
- ✓ asigurarea și îmbunătățirea calității activității de audit public intern.

- Referitor la *Normele de funcționare a auditului public intern* se urmărește dacă proiectul de norme prezintă informații cu privire la:

- ✓ planificarea activității de audit public intern;

- ✓ asigurarea gestiunii resurselor umane;
- ✓ obiectivele generale ale activității de audit public intern;
- ✓ planificarea și realizarea misiunii de audit public intern;
- ✓ raportarea rezultatelor misiunii de audit public intern;
- ✓ raportarea activității de audit intern desfășurate.

Examinarea informațiilor prezentate în cadrul secțiunii *Normele aplicabile compartimentului de audit public intern* se face în corespondență cu *Normele generale privind exercitarea activității de audit public intern*, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1086/2013, *Normele privind sistemul de cooperare pentru asigurarea funcției de audit public intern*, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1183/2012, *Normele privind coordonarea și desfășurarea proceselor de atestare națională și de pregătire profesională continuă a auditorilor interni din sectorul public și a persoanelor fizice*, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1259/2012 și *Normele privind înființarea comitetelor de audit intern*, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 554/2014.

Analiza informațiilor în corespondență cu *Normele privind sistemul de cooperare pentru asigurarea funcției de audit public intern*, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1183/2012 se realizează pentru proiectele de norme elaborate de entitățile publice locale/structurile asociative organizatoare care asigură funcția de audit intern prin sistemul de cooperare.

Analiza informațiilor în corespondență cu *Normele privind înființarea comitetelor de audit intern*, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 554/2014 se realizează pentru proiectele de norme elaborate de entitățile publice centrale care au obligația înființării de comitete de audit intern.

3.4 Examinarea informațiilor prezentate la secțiunea „Metodologia de desfășurare a misiunilor de audit public intern”

Auditorii interni responsabili cu avizarea normelor urmăresc dacă informațiile conținute la secțiunea *Metodologia de desfășurare a misiunilor de audit public intern* sunt structurate după cum urmează :

- Metodologia de derulare a misiunilor de asigurare;
- Metodologia de derulare a misiunilor de consiliere;
- Metodologia de derulare a misiunilor de evaluare a activității de audit public intern, dacă este cazul;
- Metodologia de derulare a misiunilor de audit ad-hoc, dacă se realizează astfel de misiuni;
- Metodologia de elaborare a Cartei auditului intern.

Referitor la metodologia de derulare a misiunilor de asigurare se urmărește dacă prin proiectul se descrie în mod distinct:

- ✓ Metodologia de derulare a misiunilor de audit public intern de regularitate/conformitate;
- ✓ Metodologia de derulare a misiunilor de audit public intern al performanței;
- ✓ Metodologia de derulare a misiunilor de audit public intern de sistem.

Pentru fiecare metodologie privind derularea misiunilor de audit intern se urmărește dacă informațiile prezentate fac referire la:

- ✓ cadrul general al planificării și realizării misiuni;

- ✓ schema de derulare a misiunii;
- ✓ procedurile parcurse în cadrul fiecărei etape de derulare a misiunii;

Referitor la metodologia de elaborare a *Cartei auditului intern* se urmărește dacă prin proiectul de norme se descrie:

- ✓ rolul și scopul Cartei auditului intern și responsabilitatea elaborării acesteia;
- ✓ modalitatea de avizare, aprobare și comunicare a Cartei auditului intern;
- ✓ responsabilitățile auditorilor interni, ale șefului structurii de audit intern și ale conducătorului entității publice cu privire la elaborarea și respectarea cerințelor impuse de Carta auditului intern.

Referitor la descrierea procedurilor parcurse în cadrul fiecărei etape de derulare a misiunii de audit se urmărește dacă pentru fiecare tip de misiune prin proiectul de norme se prezintă informații cu privire la:

- ✓ scopul procedurii;
- ✓ responsabilitățile auditorilor interni în realizarea procedurii;
- ✓ responsabilitățile supervisorului;
- ✓ responsabilitățile șefului structurii de audit public intern;
- ✓ responsabilitățile entității/structurii auditate.

Examinarea informațiilor prezentate în cadrul secțiunii *Metodologia de desfășurare a misiunilor de audit public intern* se face în corespondență cu *Normele generale privind exercitarea activității de audit public intern*, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1086/2013 și *Normele privind sistemul de cooperare pentru asigurarea funcției de audit public intern*, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1183/2012.

Analiza informațiilor în corespondență cu *Normele privind sistemul de cooperare pentru asigurarea funcției de audit public intern*, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1183/2012 se realizează pentru proiectele de norme elaborate de entitățile publice locale/structurile asociative organizatoare care asigură funcția de audit intern prin sistemul de cooperare.

3.5. Examinarea informațiilor prezentate la secțiunea „Glosar”

Auditorii interni responsabili cu avizarea normelor urmăresc dacă termeni definiți în cadrul secțiunii Glosar se regăsesc utilizați în cuprinsul proiectului de norme prezentat spre avizare.

Pentru fiecare termen se examinează claritatea și corectitudinea definiției.

3.6. Examinarea modelelor de documente prezentate la secțiunea „Modele de documente specifice prezentate în cadrul proiectului de norme”

Auditorii interni responsabili cu avizarea normelor urmăresc dacă modelele de documente prezentate corespund etapelor specifice unei misiuni de audit intern sau activităților de audit cărora le sunt asociate.

Pentru fiecare model de document prezentat se urmărește dacă acesta respectă cerințele generale prevăzute de *Normele generale privind exercitarea activității de audit public intern*.

Pentru modelele de documente nou introduse se urmărește dacă acestea sunt specifice procedurii

respective și dacă flexibilizează sau ușurează realizarea misiunii de audit intern.

3.7. Formularea propunerilor de modificare și completare a proiectului de norme

În situația în care, urmare examinării proiectului de norme se constată că **informațiile prezentate respectă** cerințele din *Normele generale privind exercitarea activității de audit public intern*, aprobate prin HG nr. 1086/2013, *Normele privind sistemul de cooperare pentru asigurarea funcției de audit public intern*, aprobate prin HG nr. 1183/2012, *Normele privind coordonarea și desfășurarea proceselor de atestare națională și de pregătire profesională continuă a auditorilor interni din sectorul public și a persoanelor fizice*, aprobate prin HG nr. 1259/2012 și *Normele privind constituirea comitetelor de audit intern*, aprobate prin HG nr. 554/2014 și nu sunt propuneri de modificare sau completare, **auditorii interni întocmesc Referatul de propunere a avizării normelor și elaborează proiectul de Aviz.**

În situația în care, urmare examinării **proiectului de norme** se constată că informațiile prezentate **nu respectă** *Normele generale privind exercitarea activității de audit public intern*, aprobate prin HG nr. 1086/2013, *Normele privind sistemul de cooperare pentru asigurarea funcției de audit public intern*, aprobate prin HG nr. 1183/2012, *Normele privind coordonarea și desfășurarea proceselor de atestare națională și de pregătire profesională continuă a auditorilor interni din sectorul public și a persoanelor fizice*, aprobate prin HG nr. 1259/2012 și *Normele privind constituirea comitetelor de audit intern*, aprobate prin HG nr. 554/2014, **auditorii interni desemnați formulează propuneri de modificare și/sau completare la proiectul de norme.**

Formularea propunerilor de modificare și/sau completare la proiectul de norme presupune:

- ✓ identificarea secțiunilor, subsecțiunilor, paragrafelor în care s-au constatat necorelări;
- ✓ identificarea elementelor care nu sunt corelate cu referențialul definit;
- ✓ stabilirea modificărilor sau completărilor de efectuat;
- ✓ întocmirea *Adresei* către entitatea publică. Aceasta conține, pe fiecare secțiune, subsecțiune sau paragraf, propunerile de modificare și/sau completare ce trebuie efectuate;
- ✓ transmiterea *Adresei* către entitatea publică solicitantă a avizării normelor.

Structura de audit intern care a elaborat proiectul de norme analizează propunerile de modificare și/sau completare primite și procedează la revizuirea în mod corespunzător a proiectelor de norme.

3.8. Concilierea punctelor de vedere divergente

În situația în care, entitatea publică care a elaborat proiectul de norme, este de acord cu propunerile de modificare și/sau completare formulate de structura de audit public intern avizatoare, procedează la revizuirea proiectului de norme, după care îl retransmite în vederea avizării.

Auditorii interni desemnați din cadrul structurii de audit intern avizatoare, urmăresc dacă propunerile de modificare/completare au fost cuprinse în proiectul de norme și întocmesc *Referatul de propunere a avizării normelor* și elaborează proiectul de Aviz.

În situația în care, entitatea publică care a elaborat proiectul de norme, nu este de acord cu unele dintre propunerile de modificare și/sau completare formulate de structura de audit public intern

avizatoare, poate solicita în scris o reuniune de conciliere.

Locul și data reuniunii de consiliere este stabilită de auditorii interni responsabili cu avizarea proiectelor de norme, de comun acord cu șeful structurii de audit public intern avizator.

Rezultatul concilierii se cuprinde într-o *Minută* a reuniunii.

Entitatea publică care a elaborat proiectul de norme procedează la revizuirea normelor conform concilierii, după care îl retransmite în vederea avizării.

Auditorii interni desemnați din cadrul structurii de audit intern avizatoare urmăresc dacă proiectul de norme a fost revizuit conform concilierii și întocmesc *Referatul de propunere a avizării normelor* și elaborează proiectul de *Aviz*.

4. ACORDAREA AVIZULUI

Avizul se acordă astfel:

- ✓ *Aviz favorabil*, dacă informațiile conținute de proiectul de Norme metodologice specifice exercitării activității de audit public intern supus avizării respectă cerințele cadrului de reglementare în domeniul auditului public intern;
- ✓ *Aviz cu observații*, dacă informațiile conținute de proiectul de Norme metodologice specifice exercitării activității de audit public intern supus avizării prezintă unele necorelări de formă în raport cu cadrul de reglementare în domeniul auditului public intern;
- ✓ *Aviz cu rezervă*, dacă informațiile conținute de proiectul de Norme metodologice specifice exercitării activității de audit public intern supus avizării prezintă necorelări semnificative în raport cu cadrul de reglementare în domeniul auditului public intern.

Avizul întocmit se comunică entității publice/structurii asociative care a elaborat proiectul de norme, însoțit de adresa de înaintare, aprobată de șeful structurii de audit public intern avizatoare.

După obținerea *Avizului* șeful structurii de audit public intern solicită conducătorului entității publice aprobarea *Normelor metodologice specifice exercitării activității de audit public intern*.

După aprobare *Normele metodologice specifice exercitării activității de audit public intern* sunt comunicate auditorilor interni în vederea implementării și aplicării lor în activitatea desfășurată.

În situația în care avizul eliberat este cu observații/rezervă, în conținutul avizului se menționează motivele care au determinat acordarea avizului în această formă și obligația conducătorului entității de a lua măsurile necesare în vederea eliminării acestora.

5. ACTUALIZAREA NORMELOR METODOLOGICE SPECIFICE EXERCITĂRII ACTIVITĂȚII DE AUDIT PUBLIC INTERN

Actualizarea *Normelor metodologice specifice exercitării activității de audit public intern* se realizează periodic, în funcție de modificările cadrului normativ în domeniu, modificările intervenite în metodologia de derulare a activității de audit public intern, recomandările structurilor cu responsabilități în evaluarea activității de audit public intern.

Pentru actualizarea *Normelor metodologice specifice exercitării activității de audit public intern*, structura de audit public intern responsabilă formulează și fundamentează propunerile de modificare și/sau completare a normelor metodologice specifice.

Propunerile de modificare și completare la Proiectul de *Norme metodologice specifice exercitării activității de audit public intern* sunt suspuse avizării UCAAPI/structura de audit public intern de la nivelul ierarhic superior.

UCAAPI/structura de audit public intern de la nivelul ierarhic superior, analizează propunerile de modificare și completare la Normele metodologice specifice și eliberează avizul. Procedura urmată este ***aceeași ca și la avizarea inițială a normelor, inclusiv cu privire la respectarea termenelor de actualizare și avizare.***

După obținerea *Avizului favorabil/cu observații/cu rezervă* șeful structurii de audit public intern solicită conducătorului entității publice aprobarea propunerilor de modificare și completare a *Normelor metodologice specifice exercitării activității de audit public intern*.

6. ARHIVAREA DOCUMENTAȚIEI

Documentația privind avizarea, formată din *Normele metodologice specifice exercitării activității de audit public intern avizate*, *Adresa* privind propunerile de modificare/completare la proiectul de norme metodologice specifice primite spre avizare, *Referatul de propunere a avizare a normelor*, *Avizul* și *Adresa de înaintare* eliberate (exemplarul 2), precum și *Adresa de solicitare a avizării normelor* sunt arhivate la structura de audit intern avizatoare și păstrate pe perioada în care normele sunt operaționale.

Referat de propunere a avizării normelor

ENTITATEA PUBLICĂ
Compartimentul de Audit Public Intern

Referat de propunere a avizării normelor

Având în vedere,

Solicitarea nr. ....../....., formulată de ..... (*denumirea entității publice solicitante*) și înregistrată la ..... sub nr. ....../..... de avizare a Normelor metodologice specifice privind exercitarea activității de audit public intern în cadrul.....(*denumirea entității publice solicitante*),

propun, în baza prevederilor art. 8 lit. f) din Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată, cu modificările ulterioare, avizarea acestora.

Precizez că, pe timpul procesului de avizare au fost realizate următoarele activități:

.....
.....

(*auditorul intern responsabil cu avizarea proiectului de norme descrie în sinteză activitățile derulate de la primirea proiectului de norme și până la formularea avizului*).

Întocmit:

Auditor intern:

.....

Adresă

ENTITATEA PUBLICĂ
Compartimentul de Audit Public Intern

Domnului/Doamnei

Adresa: str. ...., nr. ....,
 Localitatea ....., Județul/sector

Stimate(ă) domn/doamnă

Urmare adresei nr...../....., înregistrată la UCAAPI sub nr. ....../..... am analizat Proiectul de Norme metodologice specifice exercitării activității de audit public intern în cadrul.....(*denumirea entității publice solicitante*) și propun următoarele modificări și/sau completări:

Partea I – Aplicarea Normelor generale privind exercitarea activității de audit public intern la nivelul..... (*denumirea entității publice solicitante*)

Capitolul I – Organizarea auditului public intern ..... (*propuneri de modificări și/sau completări*);

Capitolul II – Norme aplicabile compartimentului de audit public intern și auditorilor interni ..... (*propuneri de modificări și/sau completări*).

Partea a-II- a Metodologia de desfășurare a misiunilor de audit public intern

Capitolul III – Misiunile de asigurare (regularitate/conformitate, performanță, sistem) .....(*propuneri de modificări și/sau completări*).

Capitolul IV – Misiunea de consiliere ..... (*propuneri de modificări și/sau completări*).

Capitolul V – Misiunea de evaluare a activității de audit public intern ..... (*propuneri de modificări și/sau completări*).

Capitolul VI – Carta auditului intern ..... (*propuneri de modificări și/sau completări*).

Partea a – III - a Glosar ..... (*propuneri de modificări și/sau completări*).

Partea a - IV-a Documente specifice desfășurării activității și misiunilor de audit public intern

..... (*propuneri de modificări și/sau completări*)

Șeful compartimentului de audit public intern

.....

Minută ședință de conciliere

ENTITATEA PUBLICĂ
Compartimentul de Audit Public Intern

MINUTA ȘEDINȚĂ CONCILIERE

A. Lista participanților

Numele și prenume	Funcția	Entitatea/structura solicitantă	Semnătura

B. Concluzii

.....
.....
.....

Aviz

ENTITATEA PUBLICĂ AVIZATOARE
Compartimentul de Audit Public Intern

Nr...../.....

Aviz

Ref:	Norme metodologice specifice exercitării activității de audit public intern utilizate în cadrul.....(denumirea entității publice solicitante)
-------------	--

În conformitate cu prevederile art. 8 lit. f) din Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată, cu modificările ulterioare vă acordăm *Avizul favorabil/Avizul cu observații/Aviz cu rezervă*, cu privire la proiectul de Norme metodologice specifice exercitării activității de audit public intern utilizate în cadrul .....

Avizul cu observații/Avizul cu rezervă este acordat având în vedere următoarele:
.....

Șeful compartimentului de audit public intern

.....